

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення вченої ради університету
29 серпня 2022 року,
протокол № 3.

Перша проректорка, головуєча на
засіданні вченої ради університету,
кандидатка наук з державного
управління, доцентка

_____ Ірина КОВТУН

_____ 2022 року
м.п.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«УКРАЇНА В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВОВОМУ ВИМІРІ»
для підготовки на другому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти освітнього ступеня магістра
за спеціальністю 081 Право
галузі знань 08 Право

м. Хмельницький
2022

РОЗРОБНИК:

Кандидатка юридичних наук, професорка

23 серпня 2022 року

_____ Олена ЧЕРНЯК

Старша викладачка кафедри, доктор філософії
з права

_____ Алла КІРИК

23 серпня 2022 року

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри міжнародного та європейського права
23 серпня 2022 року, протокол № 2

Завідувачка кафедри, міжнародного та
європейського права, кандидат юридичних
наук, доцентка

_____ Світлана ЛОЗІНСЬКА

23 серпня 2022 року

Декан юридичного факультету, кандидат
юридичних наук, доцент

_____ Віктор ЗАХАРЧУК

23 серпня 2022 року

ПОГОДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
25 серпня 2022 року, протокол № 1.

Голова методичної ради університету,
кандидатка наук з державного управління,
доцентка

_____ Ірина КОВТУН

25 серпня 2022 року

ЗМІСТ

Стор.

1.	Опис навчальної дисципліни	–	3
2.	Заплановані результати навчання	–	4
3.	Програма навчальної дисципліни	–	6
4.	Структура вивчення навчальної дисципліни	–	7
	4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	–	8
	4.2. Аудиторні заняття	–	8
	4.3. Самостійна робота студентів	–	8
5.	Методи навчання та контролю	–	8
6.	Схема нарахування балів	–	9
7.	Рекомендовані джерела	–	9
	7.1. Основні джерела	–	9
	7.2. Допоміжні джерела	–	10
8.	Інформаційні ресурси в Інтернеті	–	11

1. Опис навчальної дисципліни

1.	Шифр і назва галузі знань	–	08 Право
2.	Код і назва спеціальності	–	081 Право
3.	Назва спеціалізації	–	не передбачено
4.	Назва дисципліни	–	Україна в міжнародному правовому вимірі
5.	Тип дисципліни	–	Обов'язкова
6.	Код дисципліни	–	ОД 1.6.
7.	Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	–	другий
8.	Ступінь вищої освіти, що здобувається	–	магістр
9.	Курс / рік навчання	–	Перший
10.	Семестр	–	Перший
11.	Обсяг вивчення дисципліни:		
	1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	–	4/120
	2) денна форма навчання:		
	аудиторні заняття (годин)	–	40
	% від загального обсягу	–	33
	лекційні заняття (годин)	–	22
	% від обсягу аудиторних годин	–	55
	семінарські заняття (годин)	–	18
	% від обсягу аудиторних годин	–	45
	самостійна робота (годин)	–	80
	% від загального обсягу	–	67
	тижневих годин:		
	аудиторних занять	–	2,2
	самостійної роботи	–	2,2
	3) заочна форма навчання:		
	аудиторні заняття (годин)	–	20
	% від загального обсягу	–	17
	лекційні заняття (годин)	–	14
	% від обсягу аудиторних годин	–	70
	семінарські заняття (годин)	–	6
	% від обсягу аудиторних годин	–	20

самостійна робота (годин)	– 100
% від загального обсягу тижневих годин:	– 83
аудиторних занять	–
самостійної роботи	–
12. Форма семестрового контролю	– залік
13. Місце дисципліни в логічній схемі:	
1) попередні дисципліни	–
2) супутні дисципліни	– В.081.М.1.2. Громадянське суспільство в умовах правової реальності Європи та України
3) наступні дисципліни	– В.081.М.2.16. Правове регулювання туристичної діяльності в Україні та Європейському Союзі
14. Мова вивчення дисципліни	– українська.

2. Заплановані результати навчання

<p>Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни</p>	<p style="text-align: center;"><u>Загальні компетентності</u></p> <p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті</p> <p style="text-align: center;"><u>Спеціальні компетентності</u></p> <p>СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв’язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності СК2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України СК3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією СК14. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини</p>
<p>Результати навчання</p>	<p>РН1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання РН3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи</p>

	<p>дослідження</p> <p>РН7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.</p> <p>РН10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.</p> <p>РН12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.</p>
--	--

<p>Після завершення вивчення дисципліни</p> <p>здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:</p>	
<p>1. Знання</p> <p><i>(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)</i></p>	
1.1)	основних дефініції, концепцій, положень міжнародного права;
1.2)	визначення геополітичного становища України;
1.3)	визначати позитивні та негативні наслідки євроінтеграційного та євроантлантичного вектору співробітництва України;
1.4)	визначати напрямки та пріоритети зовнішньої політики України;
1.5)	основні напрямки діяльності найбільш впливових міжнародних організацій (ООН, спеціалізованих установ ООН, Світової організації торгівлі, СНД, НАТО, ОБСЄ, Ради Європи);
<p>2. Розуміння</p> <p><i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i></p>	
2.1)	з'ясувати сутність історичних та політичних передумов інтеграційних процесів Україна-ЄС, Україна-НАТО, Україна-інші міжнародні організації та утворення
2.2)	усвідомлення основних напрямків розвитку зовнішньої політики України;
2.3)	виділяти принципи, на яких ґрунтується система національного права в контексті міжнародного співробітництва;
2.4)	передбачати наслідки інтеграційних процесів Україна-ЄС, Україна-НАТО.
<p>3. Застосування знань</p> <p><i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i></p>	
3.1)	аналізувати геополітичні інтереси сучасної України;
3.2)	виявляти основні напрямки співпраці між Україною ЄС та НАТО та ін;
3.3)	оцінювати взаємовідносини України з країнами світу;
3.4)	оцінювати участь України в діяльності міжнародних організацій;
<p>4. Аналіз</p> <p><i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i></p>	
4.1)	аналізувати позитивні та негативні наслідки вступу до Європейського Союзу та НАТО;
4.2)	Аналізувати етапи становлення України як суб'єкта міжнародних відносин;
4.3)	аналізувати основні цілі, завдання, пріоритети, досягнення, перспективи зовнішньої політики України

4.4) робити висновки про наслідки інтеграційних процесів;
4.5) збирати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розуміння становища України як суб'єкта міжнародних відносин;
5. Синтез <i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>
5.1) охарактеризувати процес визначення стратегії зовнішньої політики України після здобуття незалежності;
5.2) пояснювати історичні передумови виникнення процесів євроатлантичної інтеграції;
5.3) аргументувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України;
5.4) з'ясувати на основі засад міжнародних відносин складні та суперечливі сучасні міжнародні відносини.
6. Оцінювання <i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>
6.1) оцінювати якість та повноту виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС;
6.2) Проводити аналіз міжнародних правовідносин України з ООН, спеціалізованими установами ООН, Світовою організацією торгівлі, СНД, НАТО, ОБСЄ, Радою Європи;
6.3) оцінювати ступінь взаємовідносини України з країнами світу;
6.4) проводити аналіз критерії, що висуваються для держав, які бажають стати членами ООН, НАТО, ОБСЄ, РЄ, СНД та давати висновки щодо готовності конкретної держави до приєднання;
6.5) окреслювати основні напрямки співпраці між Україною, ЄС та НАТО.
7. Створення (творчість) <i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатовимірності та альтернативності сучасної культури)</i>
7.1) складати звіти про виконання завдань;
7.2) робити аналіз наукових праць з критичним висвітленням їх змісту;
7.3) будувати аналітичні звіти щодо відповідності національного законодавства вимогам актів ЄС;
7.4) розробляти схеми, таблиці, діаграми;
7.5) брати участь в дискусіях з актуальної зовнішньополітичної проблематики.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Особливості геополітичного становища України

Геополітичне положення України.

Проблеми визначення стратегії зовнішньої політики України після здобуття незалежності.

Геополітичні інтереси сучасної України. Захист національної безпеки України.

Сучасна геостратегія України у світовому геопросторі.

Тема 2. Становлення України як суб'єкта міжнародних відносин: етапи, внутрішні та зовнішні чинники.

Зовнішня політика держави: функції, цілі, засоби. Міжнародні відносини як середовище існування української держави. Зовнішня політика держави в сучасних умовах. Визначальні засади зовнішньої політики України.

Тема 3. Участь України в діяльності міжнародних організацій.

Участь України в міжнародних безпекових організаціях.

Участь України в міжнародних організаціях з захисту прав людини

Участь України в міжнародних економічних організаціях

Участь України в міжнародних культурних, освітніх та інших організаціях

Тема 4. Україна та ЄС.

Європейська інтеграція як основа демократії та управління в ЄС.

Історичні та політичні передумови інтеграційних процесів Україна-ЄС.

Східне партнерство ЄС. «Східне партнерство +»: передумови, зміст, наслідки для України. Розвиток політичних та економічних відносин з ЄС з поглибленням програми Східного партнерства ЄС (з 2020 року).

Угода про партнерство та співробітництво. Порядок денний асоціації Україна-ЄС.

Угода про асоціацію України та ЄС. Етапи формування, підписання. Ратифікація Угоди про асоціацію.

Правові передумови та наслідки подання Україною заявки на членство в ЄС.

Тема 5. Особливості відносин Україна-НАТО.

Україна – НАТО. Програма «Партнерство заради миру». «Хартія про особливе партнерство між Україною та НАТО». Проблема вступу України до НАТО.

НАТО як міжнародна організація безпеки. Основні завдання НАТО в сфері безпеки. Розширення НАТО.

Правові засади співробітництва Україна-НАТО

Види та наслідки співпраці України та НАТО на сучасному етапі

Розширення видів та форм співпраці України та НАТО.

Тема 6. Взаємовідносини України з країнами світу

Взаємовідносини з країнами Близького і Середнього Сходу. Відносини з «новими індустріальними країнами» Азії.

Взаємовідносини України з країнами Латинської Америки.

Взаємовідносини України з європейськими країнами.

Взаємовідносини України з США.

Економічні, політичні та інші наслідки воєнних дій на території України для взаємовідносин з росією та Білоруссю.

Тема 7. Участь України у миротворчих операціях

Участь України у програмі «Партнерство заради миру».

Миротворчі місії ООН та участь в них України.

Правовий статус учасників(ниць) миротворчих операцій.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
Лекції	Сем. (прак.)		Лабор.	Ін.зав.	СРС	Лекції	Сем. (прак.)		Лабор.	Ін.зав.	СРС		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Особливості геополітичного становища України	14	2	2	-	-	10	19	2	2	-	-	15

2.	Становлення України як суб'єкта міжнародних відносин: етапи, внутрішні та зовнішні чинники	14	2	2	-	-	10	17	2	-	-	-	15
3.	Участь України в діяльності міжнародних організацій.	18	4	4	-	-	10	17	2	1	-	-	15
4.	Україна та ЄС	18	4	4	-	-	10	19	2	1	-	-	15
5.	Особливості відносин Україна-НАТО	16	4	2	-	-	10	19	2	1	-	-	15
6.	Взаємовідносини України з країнами світу	16	4	2	-	-	10	17	2	1	-	-	15
7.	Участь України у миротворчих операціях	24	2	2			20	12	2	-			10
	Всього годин:	120	22	18	-	-	80	120	14	6	-	-	100

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбаченими тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в підрозділі 1.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів включає підготовку презентації та виконання реферату-огляду.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.4 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація.

На семінарських та практичних заняттях застосовуються:

- дискусійне обговорення проблемних питань;
- вирішення тестових завдань.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попереднього заняття;

2) виконання завдань поточного контролю у формі тестування.

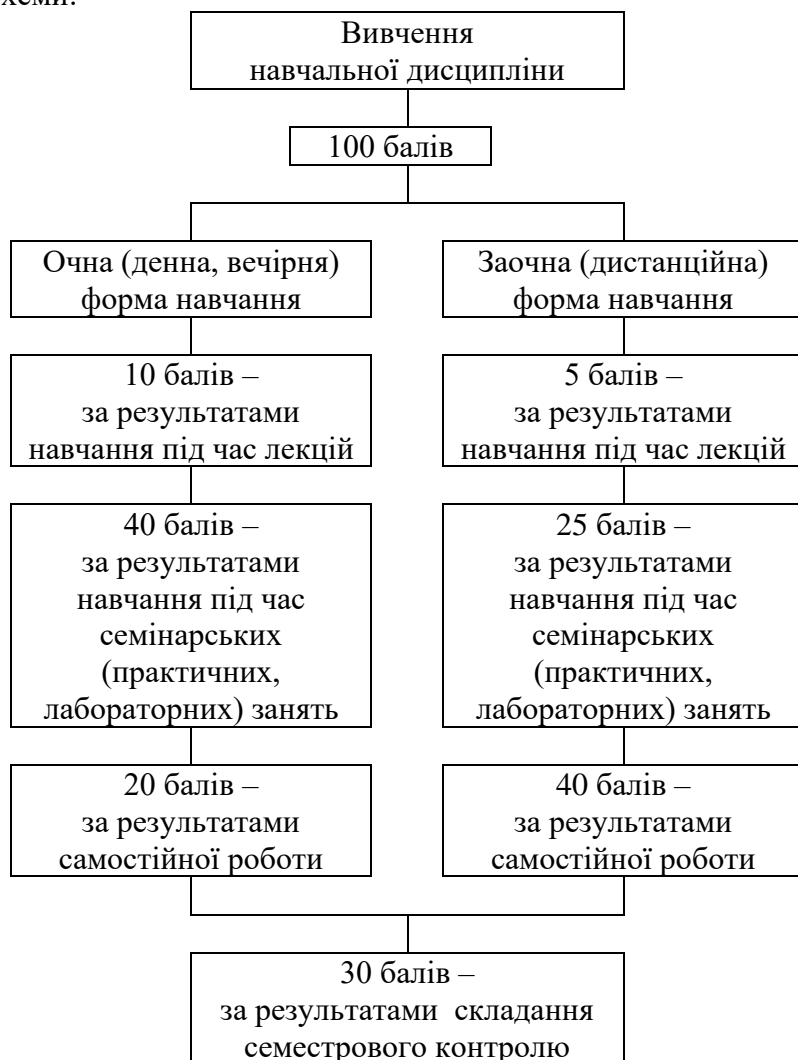
Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку.

Залежно від безпекової ситуації в країні та регіоні залік може проводитись у формі усного опитування або виконання тестових завдань.
Структура екзаменаційного білету включає чотири теоретичних питання.
Тестові завдання складаються з 30 закритих питань з однією правильною відповіддю.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нархування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Вегеш М., Палінчак М., Петрінко В. Геополітика в постатях і термінах : підручник для студентів і аспірантів спеціальності «Політологія». Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 786 с. URL: <https://dSPACE.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/pdf>
2. Перова Л.В. Участь України в миротворчих операціях ООН: правові та практичні питання. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право.* 2019. Випуск 58. Том 2. С. 191–194. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/921571.pdf>
3. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики: Закон України від 1 липня 2010 року № 2411-VI. *Верховна Рада України. Законодавство України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17#Text>

4. Про рішення Ради національної безпеки та оборони України від 30 липня 2021 року «Про Стратегію зовнішньополітичної діяльності України»(Указ Президента України) № 448/2021. (2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/2021#Text>.
5. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. Ратифікована від 16.09.2014 № 1678-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011
6. Україна-НАТО: діагностика партнерства. Аналітична записка. URL: <http://neweurope.org.ua/wp-content/uploads/2017/12/Ukrayina-y-NATO--Diagnostyka-partnerstva.pdf>
7. Українська призма: Зовнішня політика 2022. Аналітичне дослідження // ГО «Рада зовнішньої політики «Українська призма», Фонд ім. Ф. Еберта. ТОВ «Вістка» Київ, 2023. 308 с. https://prismua.org/wp-content/uploads/2023/05/UPFP-23-UKR_WEB.pdf
8. Українська призма: Зовнішня політика 2023. Аналітичне дослідження // ГО «Рада зовнішньої політики «Українська призма», Фонд ім. Ф. Еберта. ТОВ «Вістка» — Київ, 2024. — 336 с. URL: <https://library.fes.de/pdf-files/bueros/ukraine/21179.pdf>
9. Українська призма: Зовнішня політика 2023. Аналітичне дослідження // ГО «Рада зовнішньої політики «Українська призма», Фонд ім. Ф. Еберта. ТОВ «Вістка» — Київ, 2024. — 336 с. <https://library.fes.de/pdf-files/bueros/ukraine/21179.pdf>
10. Хартія про особливе партнерство між Україною та Організацією Північноатлантичного договору. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_002
11. Пархоменко-Куцевіл О. Проблеми забезпечення національної безпеки в умовах воєнного часу. Науковий вісник Вінницької академії безперервної освіти. Серія «Екологія. Публічне управління та адміністрування». 2023. Вип. 3. С. 143-150. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-5681-2023-3.19>.
12. Єдиний державний реєстр Міжнародних організацій, членом яких є Україна. URL: <https://mfa.gov.ua/mizhnarodni-vidnosini/uchast-u-mizhnarodnih-organizacijah>
13. Мамонтова Е. В., Кормич А. І. Співпраця України з міжнародними організаціями в умовах російської агресії: проблеми, напрямки, завдання. *Актуальні проблеми політики*. 2024. Вип. 73. С. 126-133. URL: http://app.nuoua.od.ua/archive/73_2024/20.pdf
14. Бехруз Х. Н. Право міжнародних організацій : навч.-метод. посіб. [Електронне видання] / Х. Н. Бехруз, О. Ю. Цибульська ; за ред. Х. Н. Бехруза ; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». – Одеса : Фенікс, 2022. – 40 с. Режим доступу : <https://doi.org/10.32837/11300.23470>

7.2. Допоміжні джерела

1. Відносини Україна – НАТО. ОРГАНІЗАЦІЯ ПІВНІЧНОАТЛАНТИЧНОГО ДОГОВОРУ 2014. С. 1. URL: http://www.nato.int/cps/uk/natolive/topics_37750.htm
2. Допомога НАТО Україні. Стислий огляд. URL: http://www.ispc.org.ua/wp-content/uploads/2018/11/NATO_support_UA_2018.pdf
3. Машталір Х., Леськів С. Інтеграція України до Європейського Союзу як основа для розбудови громадянського суспільства. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 6. С. 163-166. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pgip_2017_6_37.
4. Міжнародні відносини та світова політика : навчальний посібник. О. М. Кузь, Д. С. Коротков, Д. Ю. Михайличенко та ін. ; за заг. ред. д-ра філ. наук, професора О. М. Кузя. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 207 с. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/.pdf>
5. Середюк, Н. (2020). Українсько-японські відносини та їхній вплив на розвиток Української держави. *Історико-політичні проблеми сучасного світу*, (42), 89-98. <https://doi.org/10.31861/mhpi2020.42.89-98>

6. Ткач, О.І. Перспективи співробітництва латиноамериканського регіону в контексті глобальних процесів. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія*. 2012. Т. 109. С.70 – 73.
7. Трофимчук А. П. Аналіз динаміки зовнішньоторговельного співробітництва між Україною та країнами Східної Азії. *Економічний простір: Збірник наукових праць Придніпровської державної академії будівництва та архітектури*. 2015. № 98. С. 44-53.
8. Указ Президента України «Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020» URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>
9. Про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами. Угода, Протокол, Міжнародний документ від 14.06.1994 URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/998_012.
10. Стратегія міжнародної миротворчої діяльності України: Указ Президента України від 15 червня 2009 року N 435/2009. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435/2009#Text>
11. Сліпенюк В. В. Міжнародна миротворча діяльність України в контексті забезпечення миру та безпеки в світі. *Право та державне управління*. 2022. С. 22-28. URL: http://www.pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/4_2022/3.pdf
12. Чепкова К.О. Міжнародні організації як суб'єкти правовідносин у сфері захисту дітей під час збройних конфліктів. *Юридичний науковий електронний журнал* № 10/2022. С. 744-746. URL: http://lsej.org.ua/10_2022/185.pdf

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Міністерство закордонних справ України - <https://mfa.gov.ua/>
2. Глосарій термінів Європейського Союзу - <http://europa.dovidka.com.ua>
3. Офіс публікацій Європейського Союзу - <https://op.europa.eu/>
4. Верховна Рада України - <http://rada.gov.ua>.
5. Урядовий портал - <https://www.kmu.gov.ua/>
6. Представництво Європейського Союзу в Україні - https://eeas.europa.eu/delegations/ukraine_uk
7. Європейська Рада, Рада Європейського Союзу - <https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/international-summit/2018/07/09/ukraine/>
8. Платформа Громадянського Суспільства Україна-ЄС - <http://eu-ua-csp.org.ua/what-is-eu-ua-csp/>
9. Місія України при НАТО - <https://nato.mfa.gov.ua>
10. НАТО - <https://www.nato.int>
11. ООН - <https://www.un.org/en>

ОНОВЛЕНО:

Доцент кафедри міжнародного та
європейського права, доктор філософії з права _____ Алла КІРИК
_____ 2024 року

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри міжнародного та європейського права
27 серпня 2024 року, протокол № 1.

Завідувач кафедри, кандидат юридичних наук,
доцент _____ Світлана ЛОЗІНСЬКА
_____ 2024 року

Обліковий обсяг оновлення 0,01 ум.др.арк.